



Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid



Eesti
tuleviku heaks

Tulemusraamistiku väljundnäitajate usaldusväarsuse tagamise juhtimis- ja kontrollisüsteemi audit

Audit nr JKS-30/2019

Lõpparuanne

23.09.2019



RAHANDUSMINISTEERIUM

Auditi lõpparuanne edastatakse:

Korraldusasutus ja sertifitseeriv asutus: Riigi Tugiteenuste Keskus ja Rahandusministeeriumi Riigieelarve osakond

Rakendusasutused: Haridus- ja Teadusministeerium, Keskkonnaministeerium, Kultuuriministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Sotsiaalministeerium, Rahandusministeerium, Siseministeerium

Rakendusüksused: Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, Riigi Tugiteenuste Keskus, Sihtasutus Archimedes, Sihtasutus Innove, Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus

AUDITI TULEMUS

Auditi eesmärk oli hinnata rakendusüksuste (edaspidi RÜ) juhtimis- ja kontrollisüsteemi (edaspidi JKS) tõhusust tulemusraamistiku väljundnäitajate usaldusväarsuse tagamisel. Hindamist viidi läbi rakendusüksustes, kelle tulemusraamistiku väljundnäitajad sattusid auditi ulatusse. Nendeks olid: Sihtasutus Archimedes (edaspidi Archimedes), Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi EAS), Sihtasutus Innove (edaspidi Innove), Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi KIK) ja Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi RTK).

Hinnangu andmisel RÜ-de JKS-idele tuginesid Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna (edaspidi FKO) audiitorid toimingute käigus kogutud tõendusmaterjalidele ja auditi tulemusena tehtud tähelepanekutele.

Auditi tulemusena jõudsid audiitorid järeldusele, et rakendusüksuste JKS tulemusraamistiku väljundnäitajate usaldusväarsuse tagamisel toimib, kuid mõningad parandused on vajalikud (II kategooria¹).

Auditi käigus tuvastati, et esineb puudusi seire juhendist ja näitajate metoodikast arusaamise ning RÜ kontrollitoimingute ulatusega. Samuti ei ole korraldusasutuse senised järelevalvetoimingud suutnud tagada oluliste puuduste mitteesinemist. Auditi käigus tuvastatud eksimused väljundnäitajate saavutusmäärades korrigeeriti auditi käigus. Samas mõjutab meetme tegevuse 4.3.1 väljundnäitaja „energia- ja ressursisäästuks toetust saanud ettevõtete arv“ saavutusmäära vähenemine olulisel määral tulemusraamistiku näitajate 2018. a vahe-sihttasemete täitmist – auditi tulemusel ei ole prioriteetse suuna 4 „Kasvuvõimeline ettevõtlus ja seda toetav teadus- ja arendustegevus“ (ERF) vahe-eesmärgid EK rakendusmääruse 215/2014 artikkel 6 kohaselt saavutatud ning seega tulemusreservi eraldamise eeltingimus ei ole täidetud.

Auditi ulatusse kuulunud põhioüetele antud hinnangud on toodud rakendusüksuste lõikes aruande B-osas ning hinnangute koondtabel on aruande lisa 1.

Auditi käigus tehti järgmised olulised² tähelepanekud:

Oluline tähelepanek 4.1 (Archimedes) – Mõiste „ettevõtte“ ei ole selgelt ja üheselt arusaadav.

Oluline tähelepanek 4.2 (Archimedes) – Väljundnäitaja lugemise metoodikat on tõlgendatud ekslikult.

¹ I kategooria – JKS toimib hästi;

II kategooria – JKS toimib, kuid mõningad parandused on vajalikud;

III kategooria – JKS toimib osaliselt, mistõttu on olulised parandused vajalikud;

IV kategooria – JKS olulises osas ei toimi.

² **Olulised tähelepanekud** on tähelepanekud, mis viitavad auditeeritava asutuse juhtimis- ja kontrollisüsteemides esinevatele puudustele (nt sisaldavad süsteemset viga), mis mõjutavad oluliselt KA/SA/RA/RÜ ülesannete täitmist. Olulised tähelepanekud nõuavad auditeeritava asutuse juhtkonnalt kiiret reageerimist ja tähelepanekutes viidatud puuduste lahendamist.

Väheolulised tähelepanekud on tähelepanekud, mis viitavad auditeeritava asutuse juhtimis- ja kontrollisüsteemides esinevatele puudustele (nt sisaldavad juhuslikku viga), mis ei mõjuta oluliselt KA/SA/RA/RÜ ülesannete täitmist. Väheolulised tähelepanekud nõuavad auditeeritava asutuse juhtkonnalt reageerimist.

Oluline tähelepanek 4.1 (Innove) – RÜ kontrollitoimingud pikaajaliste projektide väljundnäitajate usaldusväarsuse tagamisel ei ole piisavad ja puudub kontrolljälg.

Oluline tähelepanek 3.1 (KIK) – Puuduvad selged ja üheselt mõistetavad juhised väljundnäitaja kogumiseks.

Oluline tähelepanek 4.1 (KIK) – RÜ kontrollitoimingutes on puudused.

Oluline tähelepanek Korraldusasutusele (edaspidi KA) – Senised KA järelevalve toimingud ja juhised väljundnäitajate usaldusväarsuse tagamisel ei ole hoidnud ära oluliste puuduste mitteesinemist seireandmete esitamisel.

Auditi tööriühm tänab Sihtasutuse Archimedes, Sihtasutuse Innove, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse, Riigi Tugiteenuste Keskuse, Sihtasutuse Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Rahandusministeeriumi Riigieelarve osakonna (edaspidi RM RO) seire eest vastutavaid töötajaid meeldiva koostöö ja osutatud abi eest auditi läbiviimisel.

Kinnitame lõpparuande projekti 31 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaur Siruli

Finantskontrolli osakonna juhataja

Auditi juht:

(allkirjastatud digitaalselt)

Ailen Vali

Finantskontrolli osakonna
I auditi talituse juhtivaudiitor

SISUKORD

AUDITI TULEMUS	2
SISUKORD	4
A - OSA	5
1. KOKKUVÕTE AUDITI LÄBIVIIMISEST	5
2. TAUSTINFO	8
B - OSA	9
JÄRELDUSED JA TÄHELEPANEKUD	9
<i>Sihtasutus Archimedes</i>	9
<i>Oluline tähelepanek nr 4.1 – Mõiste „ettevõte“ ei ole selgelt ja üheselt arusaadav.</i>	9
<i>Oluline tähelepanek nr 4.2 – Väljundnäitaja lugemise meetodikat on tõlgendatud ekslikult.</i>	12
<i>Ettevõtelse Arendamise Sihtasutus</i>	15
<i>Sihtasutus Innove</i>	17
<i>Oluline tähelepanek nr 4.1 – RÜ kontrollitoimingud pikaajaliste projektide väljundnäitajate usaldusväärsuse tagamisel ei ole piisavad ja puudub kontrolljälg.</i>	17
<i>Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus</i>	20
<i>Oluline tähelepanek nr 3.1 – Puuduvad selged ja üheselt mõistetavad juhised väljundnäitaja kogumiseks</i>	20
<i>Oluline tähelepanek nr 4.1 – RÜ kontrollitoimingutes on puudused</i>	22
<i>Riigi Tugiteenuste Keskus</i>	26
<i>Korraldusasutus</i>	27
<i>Oluline tähelepanek – Senised KA järelevalve toimingud ja juhised väljundnäitajate usaldusväärsuse tagamisel ei ole hoidnud ära oluliste puuduste mitteesinemist seireandmete esitamisel.</i>	27
LISA 1 – KOONDHINNANG AUDITEERITUD ASUTUSTE JKS-ILE	29

A - OSA

1. Kokkuvõte auditi läbiviimisest

Auditi läbiviimise alus	<ul style="list-style-type: none"> - Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seadus (edaspidi STS) § 11 lõige 3; - FKO 2019. aasta tööplan.
Auditi läbiviija(d)	Auditi töörühma kuulusid FKO I auditi talituse juhtivaaudiitor Ailen Vali (auditi juht) ja audiitor Ingrid Kuld ning II auditi talituse audiitor Eliina Tüvi. Auditi eest vastutav isik on FKO juhataja Kaur Siruli.
Auditi toimingute läbiviimise aeg	Audit viidi läbi ajavahemikul 30.04.2019. a kuni 23.09.2019. a.
Auditi ulatus	<p>Perioodi 2014-2020 JKS auditi käsiraamatu põhinõuded³:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nr 1 „Piisav kohustuste lahusus ning aruandlus- ja järelevalve süsteem kontrolli teostamiseks delegeeritud funktsioonide täitmise üle“; - nr 3 „Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhise andmiseks“; - nr 4 „Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid“; - nr 5 „Piisav kontroll-jälg“; - nr 6 „Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks“. <p>Auditi ulatuses on STS-i § 1 lõikes 1 sätestatud rakenduskava tulemusraamistiku väljundnäitajad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koolitusel osalenud õpetajate, haridusasutuste juhtide ja noorsootöötajate arv (prioriteetne suund 1 „Ühiskonna vajadustele vastav haridus ja hea ettevalmistus osalemaks tööturul“, ESF); - Hoolekande teenuste saajate arv (prioriteetne suund 2 „Sotsiaalse kaasatuse suurendamine“, ESF); - Lõimumis- ja kohanemiskoolitustel osalejate arv (prioriteetne suund 2 „Sotsiaalse kaasatuse suurendamine“, ESF); - Noorsootöö teenustes osalejate koguarv (prioriteetne suund 2 „Sotsiaalse kaasatuse suurendamine“, ESF); - Toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv (prioriteetne suund 4 „Kasvuvõimeline ettevõtlus ja seda toetav teadus- ja arendustegevus“, ERF); - Abi saavate ettevõtete arv (kokku) (prioriteetne suund 4 „Kasvuvõimeline ettevõtlus ja seda toetav teadus- ja arendustegevus“, ERF);

³ Põhinõuded ja hindamiskriteeriumid tuginevad EK määrusele 480/2014 ning EK välja töötatud juhendmaterjalile „Guidance for the Commission And Member States on a common methodology for the assessment of management and control systems in the Member States“ (EGESIF_14-0010 18/12/2014).

	<ul style="list-style-type: none"> - Ressursi- ja energiasäästuks toetust saanud ettevõtete arv (prioriteetne suund 4 „Kasvuvõimeline ettevõtetus ja seda toetav teadus- ja arendustegevus“, ERF); - Abi saavate ettevõtete arv (kokku) (prioriteetne suund 5 „Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“, ERF); - Mitterahalist toetust saavate ettevõtete arv (prioriteetne suund 5 „Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“, ERF); - Renoveeritud või uus soojuse tootmise võimsus kaugküttes (prioriteetne suund 6 „Energiatõhusus“, ÜF); - Täiendav elanikkond, kellele on suunatud tõhusama reoveepuhastuse teenus (prioriteetne suund 7 „Veekaitse“, ÜF); - Soetatud, rajatud ja rekonstrueeritud objektide arv seoses kaitstavate liikide või elupaikadega (prioriteetne suund 8 „Roheline infrastruktuur ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamine“, ÜF); - Seisundi parandamiseks toetust saanud elupaikade pindala (prioriteetne suund 8 „Roheline infrastruktuur ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamine“, ÜF); - Kogu linnapiirkonna ühistranspordivõrgustikku ning liikuvust arendavate ja uuenduslike kergliikluse edendamise projektide arv (prioriteetne suund 9 „Jätkusuutlik linnapiirkondade areng“, ÜF). <p>Auditi ulatuses olev tulemusraamistik <u>ei hõlma tulemusnäitajaid</u>. Samuti <u>ei anta</u> auditi tulemusel <u>hinnangut tulemusraamistiku finantsnäitajate usaldusväarsusele</u>, sest auditi ulatuses on vaid väljundnäitajad.</p>
<p>Läbiviidud auditi toimingud</p>	<p>Auditi eesmärgi saavutamiseks viisid audiitorid läbi rakendusüksustes järgmised toimingud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamise kontrolli protseduuride piisavuse ja tõhususe hindamine usaldusväärsete andmete tagamisel ning protseduurireeglite järgimise testimine ja kontroll-jälje olemasolu; - struktuuritoetuse rakendamisega seonduva informatsiooni säilitamise süsteemi olemasolu hindamine ja testimine; - toetuse saajatele antud juhiste hindamine eesmärgiga saada kindlus, et tagatud on toetuse saaja poolt asjakohaste ja õigeaegsete andmete edastamine; - intervjuude läbiviimine RÜ töötajatega eesmärgiga täpsustada protseduure ja RÜ tegevust.
<p>Valimi moodustamine</p>	<p>Testimaks auditi ulatuses olevate väljundnäitajate usaldusväarsust moodustati audiitorite professionaalse kutsehinnangu põhjal valim. RÜ-de lõikes testiti projekte järgmiselt (RÜ: meetme tegevuse nr/testitud projekte):</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Archimedes 11 projekti</u>: 4.1.1/7, 4.2.3/4; - <u>EAS 14 projekti</u>: 4.2.4/4, 4.2.6/1, 5.1.3/2, 5.1.6/1, 5.3.1/2, 5.3.2/2, 5.3.6/1, 5.3.7/1, lisaks 4.4.1, 4.4.2, 5.1.2 ja 5.3.3⁴;

⁴ Nendele meetme tegevustele eraldi projektide testimist läbi ei viidud. Hinnati väljundnäitaja lugemise meetodikat meetme tegevuse üleselt ning tulemusraamistiku tabeli andmete vastavust andmete algallikaga.

	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Innove 27 projekti</u>: 1.2.1/17; 1.2.2/1; 2.2.1/5; 2.6.2/1; 2.6.5/1; 2.7.1/1; 2.7.3/1; - <u>KIK 29 projekti</u>: 4.3.1/6, 6.2.1/5, 7.1.1/5, 8.1.1/5, 8.1.2/5, 8.1.4/1, 8.1.5/2, 8.1.7⁵; - <u>RTK 4 projekti</u>: 5.2.1/2, 5.2.2/1, 5.4⁶, 9.1.1/1.
<p>Õiguslik raamistik ja olulisemad dokumendid, millele tugineti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seadus (edaspidi STS) vastu võetud 04.06.2014; - Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013 (edaspidi Ühissätete määrus); - Euroopa Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 215/2014 ja selle muutmine rakendusmäärusega 2018/276; - Euroopa Komisjoni juhised „Juhised liikmesriikidele juhtimiskontrollide kohta (programmitöö periood 2014–2020)“, EGESIF_14-0012_02 <i>final</i>, 17/09/2015; - Euroopa Komisjoni juhised „Juhend liikmesriikidele vahendite haldaja kinnituse ja kokkuvõtva aastaaruande koostamise kohta (programmiperiood 2014–2020)“ EGESIF_15-0008-03, 19/08/2015; - Seire juhend perioodil 2014-2020 struktuuritoetusi rakendatavatele asutustele (uuendatud 2019); - RM RO poolt koondatud tabel „Näitajate metoodika“ (uuendatud 2019); - Korraldusasutuse miinimumnõuded taotluste menetlemise, toetuse väljamaksmise ja elluviimise kontrollimisele (16.01.2018, edaspidi KAMIN); - Asjakohased perioodi 2014-2020 struktuurivahendite rakendusüksuste tööprotseduurid.
<p>Auditeerimise standardid</p>	<p>Rahvusvahelised siseauditeerimise kutsetegevuse (IIA) standardid.</p>
<p>Piirangud</p>	<p>STS § 11 lõike 3 alusel on auditeeriva asutuse ülesannete täitmiseks auditeerival asutusel õigus auditeerida KA-d. KA peab võimaldama auditi tegemist ning osutama selleks igakülgset abi. Eelnevast tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad KA JKS-i korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad auditi eesmärgis toodud hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitte esitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.</p>
<p>Järeldoimingud</p>	<p>Auditeeritaval tuleb arvestada auditi aruande B-osas esitatud tähelepanekute ja soovitusetega. Soovituste rakendamise kohta annab KA tagasisidet struktuuritoetuse registri (edaspidi SFOS) vahendusel. Lõpliku hinnangu soovitusete elluviimisele annab auditeeriv asutus. Vajadusel viiakse läbi järelaudit.</p>

⁵ Eraldi projektide testimist auditi käigus läbi ei viidud. Hinnati väljundnäitaja lugemise metoodikat meetme tegevuse üleselt ning tulemusraamistiku tabeli andmete vastavust andmete algallikaga.

⁶ Eraldi projektide testimist auditi käigus läbi ei viidud. Hinnati piiratud ulatuses.

2. Taustinfo

Seire	<p>Seire jälgib rakenduskava elluviimist, toetuse andmist ja kasutamist järjepidevalt ja süsteemselt kvantitatiivse ja kvalitatiivse informatsiooni kogumise kaudu. Seire eesmärgiks on aidata tagada planeeritud tulemuste saavutamine ning tuvastada aegsasti tegevuste muutmise vajadused. Seire infot kasutakse erinevatel rakendussüsteemi juhtimistasanditel, aga samuti kasutavad seda audiitorid, hindajad, uuringute läbiviijad, Euroopa Komisjon (edaspidi EK) ja laiem avalikkus.</p> <p>Vastavalt STS §-le 31 koostab EK nõutud seirearuanded Korraldusasutus koostöös rakendusametustega ning sisendi aruande koostamiseks annavad rakendusametused, rakendusüksused ja rahastamisvahendi rakendajad.</p>
Tulemusraamistik	<p>Tulemusraamistik on rakenduskavas iga prioriteetse suuna jaoks määratletud vaheeesmärkide ja lõpp-sihttasemete kogum, mis moodustab tulemuslikkusele suunatud lähenemisviisi olulise samba.</p> <p>Tulemusraamistiku näitajad (<i>performance framework indicators</i>) on osa rakenduskavas toodud väljundnäitajatest ning prioriteetsetele suundadele fondide lõikes seatud finantsnäitajad, mille 2018. a sihttasemete saavutamise tulemuste alusel jagatakse 6% tulemusreserv (ca 210 miljonit eurot Euroopa Liidu toetuse osa, millele lisanduvad riiklik kaasfinantseering ja toetuse saaja omafinantseering kokku 70,6 miljonit eurot) ning mille 2023. aasta eesmärkide mittetäitmise korral teeb EK liikmesriigile vajalikud finantskorrektsioonid. Tulemusraamistiku näitajad on toodud rakenduskava punktis 12.2.</p>
Väljundnäitaja	<p>Struktuuritoetuste seire baseerub suures ulatuses erinevate finants-, väljund- ja tulemusnäitajate (ehk mõõdikute ehk indikaatorite) infol, mis annavad indikatsiooni püstitatud eesmärkide suunas liikumise kohta ning millele on üldjuhul seatud ka tähtajalised sihttasemed.</p> <p>Väljundid on tegevuse elluviimise tulemusel loodud tooted või teenused, näiteks osalejad tegevuses, nõustatud ettevõtted, ehitatud raudtee jne. <u>Väljundnäitajad</u> (<i>output indicators</i>) mõõdavad tulemuse poole liikumise progressi ja on otseselt seotud toetatavate tegevustega. Rakenduskava väljundnäitajate saavutustasemeid saab raporteerida siis, kui midagi on realselt valmis või toimunud (maanteelõik ehitatud ja kasutuses, koolitusel osaletud, ettevõtte nõustatud), kuid projekt, RA tegevus, finantsinstrument ise ei pea olema „lõpetatud“ staatuses, kõik maksed ei pea olema tehtud.</p>

B - OSA

JÄRELDUSED JA TÄHELEPANEKUD

Sihtasutus Archimedes

Auditi ulatuses olevad väljundnäitajad:

- toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv (meetme tegevus 4.1.1);
- ettevõtete arv, kellega ülikoolid ja teadusasutused on kasvualade rakendusüuringute käigus koostööd teinud (meetme tegevus 4.2.3).

Auditi hinnang põhineb eeltoodud kahe näitaja saavutusmäära (tulemusraamistiku tabel seisuga 31.12.2018) usaldusväarsuse testimisel.

Põhinõue 1 – Ülesannete piisav lahusus ning piisavad süsteemid aruandluseks ja seireks juhtudel, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise teisele asutusele

Audiitorite hinnangul on rakendusüksuse protseduurireeglid ja juhendid tulemusraamistiku väljundnäitajate usaldusväarsuse tagamiseks olulises osas aja- ja asjakohased.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 3 – Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhise andmiseks

Auditi tulemusena tuvastasid audiitorid, et selged ja üheselt mõistetavad juhiseid väljundnäitaja saavutusmäära kogumiseks on puudulikud, mistõttu tulemusraamistiku kahe väljundnäitaja saavutusmäär vähenes (vaata tähelepanekuid nr 4.1 ja 4.2). Selleks, et tagada algandmete ehk toetuse saajate esitatavate andmete asjakohasus, soovitame toetuse saajaid täiendavalt teavitada (vt tähelepaneku 4.1 soovitus).

II kategooria - JKS toimib, kuid mõningad parandused on vajalikud

Põhinõue 4 – Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid

Auditi tulemusena tuvastas audiitor testitud väljundnäitajate saavutusmääras eksimusi, mis auditi käigus korrigeeriti. Tegemist oli näitaja lugemise meetodilise puudustega, mis mõjutas kogu meetme tegevust (vt tehtud tähelepanekuid). Samas on RÜ kontrollitoimingud toetuse saaja edastatud andmete üle olulises osas tagatud.

II kategooria - JKS toimib, kuid mõningad parandused on vajalikud

Oluline tähelepanek nr 4.1 – Mõiste „ettevõtte“ ei ole selgelt ja üheselt arusaadav.

Puudub selge arusaamine, milliseid asutusi arvestada mõiste „ettevõtte“ hulka. Seetõttu sisaldasid meetme tegevuse 4.1.1 väljundnäitaja „toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv“ saavutusmääras „ettevõtte“ definitsioonile mittevastavad asutused.

Korraldusasutuse (edaspidi KA) väljatöötatud Seire juhendi⁷ järgi tuleb väljundnäitaja „ettevõte“ all mõista organisatsiooni, mis valmistab tooteid või pakub teenuseid, et rahuldada turu vajadusi, **eesmärgiga teenida kasumit**. Sama definitsiooni toob välja ka Euroopa Komisjoni (edaspidi EK) juhendi⁸ lisa 1. Täiendavalt selgitas KA, et meetme tegevuse 4.1.1 väljundnäitaja „toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv“ (ID CO26) puhul on tegemist EK ühise väljundnäitajaga, mistõttu tuleb ettevõtete all lugeda vaid järgmiseid ettevõtete vorme: füüsilisest isikust ettevõtja, osühing, aktsiaselts, täisühing, usaldusühing, tulundusühistu⁹. Rakenduskava põhiste näitajate korral võib ettevõtte määratlus olla laiem lähtudes näitajate metoodikas kirjapandust, TAT-i seletuskirjast jms.

Auditi käigus tuvastasid audiitorid, et meetme tegevuse 4.1.1 väljundnäitaja „toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv“ saavutusmäär (627 ettevõtet) hulgas on asutusi, kelle ettevõtete vorm ei ühti eeltoodud KA juhiste ja selgitustega. Testitud seitsmest projektist (kokku 394 ettevõtet) kuues sisaldasid ettevõtete nimekirjades kas mittetulundusühingud, sihtasutused, avalik-õiguslikud asutused, kohalike omavalitsuse asutused vms, mille puhul ei olnud üheselt selge, et tegemist on kasumi teenimise eesmärgil loodud organisatsiooniga (sh välismaised asutused). Kokku 32 asutust.

Kuna puudustega projekte oli testitud hulgas olulisel määral, siis vaatas RÜ koostöös KA-ga auditi käigus üle kõik saavutusmääras sisalduvad asutused ning eemaldas asutused, mis ei vastanud eeltoodud KA selgitustele. Korrigeeritud saavutusmääraks saadi 582 ettevõtet, mille osas on ka audiitoritel olemas kindlustunne, et saavutustase on olulises osas usaldusväärne.

Auditi käigus selgitas RÜ, et on konsulteerinud KA-ga näitaja „ettevõte“ mõistmiseks. Selgelt vastust, mis ütles, et nimekiri ei tohi sisaldada asutusi, mille registrikood ei alga 1-ga või kuidas käituda välismaiste asutuste puhul, ei ole RÜ saanud. Samuti ei ole RÜ sõnusti RA ettevõtete nimekirja koostööstamisel juhtinud tähelepanu ülaltoodud puudusele. Ka kõnealuse meetme määruse¹⁰ seletuskiri¹¹ ei ole sisustanud mõistet „ettevõte“. Audiitori hinnangul on eeltoodud asjaolud aidanud kaasa mõiste „ettevõte“ väärale tõlgendamisele.

Risk:

Väljundnäitaja definitsioonist valesti arusaamisega kaasnenud risk, et väljundnäitaja saavutusmäär tulemusraamistikus ei ole usaldusväärne, on realiseerunud. Auditi käigus korrigeerisid RÜ ja KA näitaja saavutustaset (seisuga 31.12.18). Edaspidiste seirearuannete vaates on risk siiski olemas.

Soovitus RÜ-le:

Auditi käigus korrigeeris RÜ väljundnäitaja saavutusmäär eemaldades „ettevõtte“ definitsiooniga vastuolus olevad asutused. Soovitame RÜ-l edaspidi kontrollida, et toetuse saajad on toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevad ettevõtete hulka arvestanud vaid asutusi, mis on kooskõlas seire juhendis toodud „ettevõtte“ mõistega.

Lisaks soovitame RÜ-l teavitada toetuse saajaid, milliste asutustega koostööd saab projekti vahe- ja lõpparuandes väljundnäitaja „toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv“ hulka arvestada.

⁷ Seire juhend perioodil 2014-2020 struktuuritoetusi rakendavatele asutustele. Peatükk 2.1.2 ERFi prioriteetsetest suundadest 4 ja 5 abi saanud ettevõtete ühiste väljundnäitajate andmete kogumise erisus, mis käsitleb EK ühiste ettevõtete näitajaid (CO... algusega).

⁸ Euroopa Komisjoni juhised: „Guidance Document on Monitoring and Evaluation – European Regional Development Fund and Cohesion Fund“, March 2014 (Revision 2018). Link: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_monitoring_evaluation_en.pdf

⁹ Vastavad ettevõtete vormid tulenevad Äriseadustiku § 2 ja § 3 Link: <https://www.riigiteataja.ee/akt/120122018002?leiaKehtiv>

¹⁰ Haridusministri määrus nr 17 „Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele“, vastu võetud 08.04.2015.

¹¹ Seletuskiri haridus- ja teadusministri määruse „Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele“ eelnõu juurde.

Auditeeritava kommentaar:

RÜ on konsulteerinud KA-ga näitaja „ettevõtte“ mõiste osas.

Et seire juhendis toodud väljundnäitaja „Toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv“ (CO26) mõiste ei kajastu määruse "Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele" (ASTRA) seletuskirjas (seletuskiri ei sisusta mõistet „ettevõtte“), siis on RÜ pöördunud nii 2017. kui ka 2018. aasta aruannetega esitatud ettevõtete nimekirjade osas KA-sse palvega vaadata nimekirjad üle, et kajastatud saaksid ettevõtted, mis vastavad seirejuhendis toodud ettevõtte mõistele.

2017. a ettevõtete nimekirja (periood 2016-2017) saatis RÜ KA-le 07.03.2018. Kirjale RÜ vastust ei saanud.

2018. a ettevõtete nimekirja (periood 2016-2018) saatis RÜ KA-le 31.05.2019. Vastus saadi 03.06.2019 „... laias laastus on nimekirjas 5% selliseid asutusi, kes ei peaks olema ettevõttena ära loetud (MTÜ-d, SA-d, katusorganisatsioonid jne). Kuna see määr on aga niivõrd väike, siis ei ole otstarbekas hakata nende osas eraldi seirearuande CO26 näitaja raporteerimiseks aruandlust/tabeleid pidama. Seega raporteerime nii nagu on SFOS-i tulemus ehk 627 ettevõtet. 3B tabelis ja CO01 näitajas on unikaalsed ettevõtted olemas (STAT annab need numbrid).“

Kuna toodud vastus ei ütle, et nimekirjast tuleb eemaldada asutused, mille registrikood ei alga 1-ga või kuidas teha kindlaks välismaiste asutuste osas see, kas nende eesmärk on teenida kasumit, siis ei viinud RÜ ka SFOS-i parandusi sisse.

RÜ on meetme rakendamise algusest teavitanud toetuse saajaid seire juhendis toodud ettevõtte mõistest, kuid kuna meetme määrus ei ole sisustanud mõistet „ettevõtte“, siis on toetuse saajad esitanud andmed ka koostöö kohta nende asutustega, kes tegelevad majandustegevusega (kes pakuvad oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid).

Tulenevalt auditi tähelepanekust on RÜ korrigeerinud SFOS-is vastavaid saavutusmäärasid toetuse saajate lõikes ning kontrollib ka edaspidi toetuse saajate poolt esitatud andmeid.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

Urve Vool, 23.07.2019

Soovitus KA-le:

Soovitame KA-l anda RÜ-le ja RA-le selged ja üheselt mõistetavad juhised, kuidas meetme tegevuse 4.1.1 väljundnäitaja „toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv“ all olevat mõistet „ettevõtte“ sisustada, sh millistele tingimustele peab vastama väljaspool Eestit registreeritud ettevõtte.

Lisaks soovitame näitajate osas, mida ei raporteerita Statistikaameti kaasabil, teostada edaspidi pistelist kontrolli RÜ edastatud ettevõtete nimekirja üle saamaks kindlust, et see ei sisalda organisatsioone, mis ei ole „ettevõtte“ definitsiooniga kooskõlas.

KA (RM RO) kommentaar:

Auditi tähelepanekutele tuginedes täiendab Rahandusministeeriumi riigieelarve osakond (edaspidi RM RO) seire juhendit ja näitajate metoodika tabelit, sh toob selgemini välja, mida ja millisel juhul loetakse „ettevõtte“ all (millal kitsalt registrikoodiga 1 algavad ettevõtted ja millal lähtutakse konkurentsiseadusest, mida hinnata välismaiste ettevõtete korral). EK ühistesse näitajatesse panustavatest listidest, mis Statistikaametile on saadetud, on RM RO alati kõik ettevõtete alla mitte kvalifitseeruvad asutused eemaldanud, lisaks on tagatud, et Statistikaamet arvestab ainult registrikoodiga 1 algavaid ettevõtteid. Muus osas töötab RM RO välja põhimõtted rakenduskavapõhiste näitajate pisteliseks ülevaatamiseks ning teeb vastavad ettepanekud ka RÜ protseduuridesse sisse viimiseks.

Rakenduskava põhiste näitajate korral võib ettevõtte määratlus olla laiem lähtudes toetuse andmise tingimustes või selle seletuskirjas märgitust ja/või näitajate metoodikas kirjeldatust. Näitajasse võib sellisel juhul lugeda ka teisi majandustegevusega tegelevaid isikuid õiguslikust kehast sõltumata, s.h mittetulundusühinguid ja sihtasutusi. Seirejuhendi p-s 2.1.2 toodud ettevõtte definitsioon hõlmab EK ühiseid näitajaid, mille korral on RM RO seisukohal, et ettevõttena tuleb raporteerida vaid äriseadustikust tulenevaid ettevõtluse vorme, milleks on füüsilisest isikust ettevõtja, osaühing, aktsiaselts, täisühing, usaldusühing, tulundusühistu.

Täiendavalt uurib RM RO võimalust SFOS-i arendamiseks selliselt, et oleks võimalik näitaja raporteerimise vormidel (vahearuanne ja lõpparuanne) kuvada infoks näitaja raporteerimise meetodilist juhust, st millal võib toetuse saada näitaja raporteerida. Perioodi alguses sellist tööriista ei võimaldatud. Järgmisel perioodil kindlasti selle võimaluse tellime.

Alates 2018. aastast on RM RO sagedusega ca kord pooleteise kuu jooksul läbi viinud seirehommikuid peatudes läbivalt näitajate meetodika muutuste teemadel, seirejuhendi uuendustel, tulemusraamistiku aasta olulisusel näitajate lugemise kontekstis ja muudel päevakajalistel teemadel. Seirehommikutele on alati olnud kutsutud kõik RA ja RÜ esindajad (ja KA esindajad) ning oleme mh loonud võimaluse kõigile mitteametlikuks suhtlemiseks (kui kogu auditoorium ees ei soovi küsida) ja arusaamatuks jäänud teemade lahendamiseks.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

Seire juhendi ja näitajate meetodika tabeli uuendamine: 31.12.2019, Karin Reiska (RM).

RÜ protseduuride ülevaatamine ja ettepanekute tegemine: 31.03.2020, Karin Reiska (RM).

Oluline tähelepanek nr 4.2 – Väljundnäitaja lugemise meetodikat on tõlgendatud ekslikult.

RÜ oli näitaja „ettevõtete arv, kellega ülikoolid ja teadusasutused on kasvualade rakendusüritingute käigus koostööd teinud“ lugemise meetodika tõlgendamisel jätnud arvestamata seire juhendis toodud täiendavat tingimust „lõpetamata“ projektide osas, mistõttu oli saavutusmäär hulgasaavutuste, kellele ei olnud rakendusüritingut enne 31.12.18 kättesaadavaks tehtud.

Seire juhendi¹² järgi saab väljundnäitajate saavutustasemeid raporteerida siis, kui midagi on reaalset valmis (maanteelõik ehitatud ja kasutuses, koolitusel osaletud, ettevõtte nõustatud), kuid projekt ise ei pea olema „lõpetatud“ staatuses, kõik maksed ei pea olema tehtud¹³. Selleks eristatakse näitajate meetodika koondtabelis ÜF ja ERF korral, kas arvesse lähevad lõpetatud (SFOS-i projekti staatus „lõpetatud“) projektide andmed või arvestatakse ka vahearuannete seisuga.

KA kokkupanud näitajate meetodika koondtabel¹⁴ lubab meetme tegevuse 4.2.3 väljundnäitajat „ettevõtete arv, kellega ülikoolid ja teadusasutused on kasvualade rakendusüritingute käigus koostööd teinud“ arvestada ka vahearuannete alusel¹⁵. Täiendavat selgitust, et millistel tingimustel võib vahearuannete alusel lugeda, ei ole.

KA-lt saadud kommentaari kohaselt kehtib kõikide ERF ja ÜF näitajate korral loogika, et näitaja peab olema „delivered“ selleks, et seda raporteerida. Kui loetakse sisuliselt „koostööd/koostöölepinguid“, siis seda ei või raporteerida enne kui koostöö on lõppenud (projekt ei pea iseenesest olema lõppenud).

Auditi käigus selgus, et meetme tegevuse 4.2.3 väljundnäitaja saavutusmäär (25 ettevõtet) sisaldasid 16 ettevõtet, kellel eraldiseisvat rakendusüritingut enne 31.12.18. a kättesaadavaks tehtud ei olnud. Seega ei olnud täidetud seire juhendis toodud tingimus.

Auditi ajal korrigeeris KA uuendatud seirearuandes meetme tegevuse 4.2.3 väljundnäitaja saavutusmäär 9 ettevõtte, mille osas on ka audiitoril olemas kindlustunne, et saavutustase on olulisel osal usaldusväärne ning ei

¹² Seire juhend perioodil 2014-2020 struktuuritoetusi rakendavatele asutustele. Peatükk 1.3 Näitajad.

¹³ Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/276 artikli 1 lõikes 1 toodud rakendusmääruse (EL) nr 215/2014 muudatus: *The milestone and target for an output indicator shall refer to the values achieved by operations, where all the actions leading to outputs have been implemented in full, but for which not all the related payments have necessarily been made, or to the values achieved by operations which have been started, but where some of the actions leading to outputs are still ongoing, or to the both.*

¹⁴ Kättesaadav Struktuuritoetuste Ekstranetis infomaterjalide all. Link: <https://www.struktuurifondid.ee/et/ekstraneti-infomaterjalid?rakendusperiood=253&lisatud%5Bvalue%5D%5Byear%5D=&marksona=&=Rakenda>.

¹⁵ Tabeli veerus „Näitaja raporteerimise selgitus“ on toodud käimaosalevate ja lõpetatud projektide alusel.

sisalda ettevõtted, kellele ei olnud enne 31.12.18. a koostöölepingu raames rakendusuringut kättesaadavaks tehtud.

Risk:

Väljundnäitaja lugemise metoodikast valesti arusaamisega kaasnenud risk, et väljundnäitaja saavutusmäär tulemusraamistikus ei ole usaldusväärne, on realiseerunud. Auditi käigus korrigeeriti näitaja saavutustaset (seisuga 31.12.18). Edaspidiste seirearuannete vaates on risk siiski olemas.

Soovitus RÜ-le:

Soovitame RÜ-l edaspidi järgida kõiki tingimusi, mis peab olema täidetud, et veel lõpetamata projektidega seotud väljundnäitajaid meetme saavutusmäära hulka arvata.

Auditeeritava kommentaar:

RÜ ei ole auditi käigus korrigeerinud näitaja „Ettevõtete arv, kellega ülikoolid ja teadusasutused on kasvualade rakendusuringute käigus koostööd teinud“ saavutustaset. Seisuga 31.12.2018 SFOS-is olevaid lõppenud projektide andmed olid korrektsed nii 31.12.2018 kui on ka seda täna.

RÜ nõustus KA ja auditi soovitusel, et 2018. a aruandes kajastada ka ettevõtte, mille projekt lõppes realselt 2018. a lõpus, kuid RÜ oli projekti lõpetamise kanded teinud 2019. a alguses (SFOS-is kajastanud projekti lõppemise).

RÜ-le KA poolt kontrollimiseks saadetud seirearuande lisas on meetme väljundnäitajate sh tegevuse 4.2.3 väljundnäitaja kohta kolm veergu:

- lepingutega kaetud,
- lõpetatud projektide saavutustase,
- lõpetatud ja käimasolevad saavutustase (näitajad projektide kohta).

Lisas olevad andmed vastavad SFOS-i andmetele.

RÜ-l ei ole ülevaadet andmetest, mida KA on raporteerinud Euroopa Komisjonile.

RÜ hinnangul on auditi soovitus mitte arvata lõpetamata projekte meetme saavutusmäära hulka suunatud KA-le, kuna RÜ ei osale seirearuande koostamises.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

Urve Vool, 23.07.2019

Audiitorite täiendav kommentaar:

Lähtuvalt RÜ kommentaaris toodud märkusest korrigeerisime RÜ-le tehtud soovitusel eemaldades mitteamalase lause ning täiendasime tähelepanekut tuues välja, et KA on uuendatud seirearuandes korrigeerinud meetme tegevuse 4.2.3 saavutusmäära.

Samas juhivad audiitorid RÜ tähelepanu asjaolule, et auditi aruandes toodud soovitus ei ütle, et lõpetamata projekte ei tohiks saavutusmäära sisse arvestada. KA kokkupanud näitajate metoodika kohaselt on lubatud näitajaid raporteerida nii käimaosalevate kui ka lõpetatud projektide alusel. Kuid nagu auditi soovitusel on toodud, tuleb käimasolevate projektide puhul arvestada tingimusega, et koostöö ettevõttega on lõppenud (aga projekt ei pea iseenesest olema lõppenud).

Soovitus KA-le:

Soovitame meetme tegevuse 4.2.3 väljundnäitaja „ettevõtete arv, kellega ülikoolid ja teadusasutused on kasvualade rakendusuringute käigus koostööd teinud“ lugemise metoodikat täpsustada juhisega, millistel tingimustel on lubatud arvestada näitaja hulka ettevõtteid, kui projekt ei ole veel lõppenud.

Lisaks soovitame anda RÜ-le ja RA-le selged ja ühemõttelised juhised, millistel tingimustele peab veel käimasolev projekt vastama, et sellega seotud väljundnäitajaid tohib meetme tegevuse saavutusmäära hulka arvata.

KA (RM RO) kommentaar:

Auditi tähelepanekutele tuginedes täiendab RM RO seire juhendit ning toob selgemini välja, millal EK juhistest lähtudes saab pooleliolevates projektides raporteerida ERF ja ÜF näitajate täitmist, s.h ettevõtete arvestamist näitajate täitmise hulka. Samuti täiendatakse koostöös RA ja RÜ-ga näitaja 4.2.3 metoodikat kirjeldades täpsemalt näitaja raporteerimise põhimõtteid.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

Seire juhendi ja näitajate metoodika tabeli uuendamine: 31.12.2019, Karin Reiska (RM).

RÜ protseduuride üle vaatamine ja ettepanekute tegemine: 31.03.2020, Karin Reiska (RM).

Põhinõue 5 – Piisav kontrolljälg

Audiitorite hinnangul on rakendusüksuses piisav kontroll-jälg olulises osas tagatud.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 6 – Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks

Audiitorite hinnangul on piisavad väljundnäitajate seire ja aruandluse elektroonilised infosüsteemid olulises osas olemas ning sisaldavad peale auditi käigus tehtud korrigeerimisi asjakohaseid andmeid.

I kategooria – JKS toimib hästi

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

Auditi ulatuses olevad väljundnäitajad:

- TAK-idesse ja klastritesse kuuluvate toetust saanud kasvualade ettevõtete arv (meetme tegevus 4.2.4);
- potentsiaalsed ja tegutsevad start-up ettevõtjad (meetme tegevus 4.2.6);
- abi saavate ettevõtete arv (kokku) (meetme tegevus 4.4.1 ja 4.4.2¹⁶);
- ekspordi arendamise ja eksportööride välisturul nõustamise teenuseid kasutanud ettevõtete arv (meetme tegevus 5.1.3);
- koostöövõrgustikes osalevate ettevõtete arv (meetme tegevus 5.1.6);
- toetust saavate uute ettevõtete arv (meetme tegevused 5.3.1 ja 5.1.2¹⁷);
- toetusi saavate ettevõtete arv (meetme tegevus 5.3.3¹⁸);
- mitterahalist abi saavate ettevõtete arv (meetme tegevused 5.3.2, 5.3.6 ja 5.3.7).

Auditi hinnang põhineb ülaltoodud näitajate saavutusmäära (tulemusraamistiku tabel seisuga 31.12.2018) usaldusväarsuse testimisel.

Põhinõue 1 – Ülesannete piisav lahusus ning piisavad süsteemid aruandluseks ja seireks juhtudel, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise teisele asutusele

Audiitorite hinnangul on rakendusüksuse protseduureeglid ja juhendid tulemusraamistiku väljundnäitajate usaldusväarsuse tagamiseks olulises osas aja- ja asjakohased.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 3 – Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhise andmiseks

Audiitorite hinnangul on rakendusüksus toetuse saajaid olulises osas piisavalt teavitanud seireandmete esitamisest.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 4 – Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid

Audiitorite hinnangul on rakendusüksuses piisavad juhtimise kontrollitoimingud olulises osas tagatud.

I kategooria – JKS toimib hästi

Samas tuvastas RÜ auditi toimingute tulemusel, et on meetmete tegevuse 4.2.6 väljundnäitaja „potentsiaalsed ja tegutsevad start-up ettevõtjad“ 2017. a ja 2018. a ettevõtete unikaalsuse määramisel teinud vea, mistõttu korrigeeriti saavutusmäära 249 ühiku võrra. Audiitorite hinnangul on RÜ teadlik, et tuleb lugeda unikaalseid ettevõtteid ning seda RÜ ka tegi, kuid eksiti kokkulugemisel. Seepärast juhivad audiitorid RÜ tähelepanu, et edaspidi tuleb olla meetme tegevuse 4.2.6 väljundnäitaja arvestamisel tähelepanelik. Vajadusel kaasata teise isiku kontroll.

¹⁶ Mõlema meetme tegevuse puhul testiti auditi käigus väljundnäitaja lugemise meetodikat meetme tegevuse üleselt ning tulemusraamistiku tabelis oleva saavutusmäära vastavust algandmetele.

¹⁷ Auditi käigus hinnati vaid väljundnäitaja lugemise meetodika üldist järgimist ning tulemusraamistiku tabelis oleva saavutusmäära vastavust algandmetele. Projektide testimist läbi ei viidud.

¹⁸ Auditi käigus hinnati vaid väljundnäitaja lugemise meetodika üldist järgimist ning tulemusraamistiku tabelis oleva saavutusmäära vastavust algandmetele. Projektide testimist läbi ei viidud.

Põhinõue 5 – Piisav kontrolljälg

Audiitorite hinnangul on rakendusüksuses piisav kontroll-jälg olulises osas tagatud.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 6 – Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks

Audiitorite hinnangul on piisavad väljundnäitajate seire ja aruandluse elektroonilised infosüsteemid olulises osas olemas ning sisaldavad peale auditi käigus tehtud korrigeerimisi asjakohaseid andmeid.

I kategooria – JKS toimib hästi

Sihtasutus Innove

Auditi ulatuses olevad väljundnäitajad:

- koolitusel osalenud õpetajate arv (meetme tegevus 1.2.1);
- koolitusel osalenud haridusasutuste juhtide arv (meetme tegevus 1.2.1);
- koolitusel osalenud noorsootöötajate arv (meetme tegevus 1.2.2);
- hoolekande teenuste saajate arv (meetme tegevus 2.2.1);
- kohanemiskoolitustel osalejate arv (meetme tegevus 2.6.2);
- lõimumiskoolitustel osalejate arv (meetme tegevus 2.6.5);
- noorsootöö teenustes osalejate koguarv (meetme tegevus 2.7.1);
- programmi teenust saanute arv / sh programmi läbinud laste arv (meetme tegevus 2.7.3).

Auditi hinnang põhineb ülaltoodud näitajate saavutusmäära (tulemusraamistiku tabel seisuga 31.12.2018) usaldusväarsuse testimisel.

Põhinõue 1 – Ülesannete piisav lahusus ning piisavad süsteemid aruandluseks ja seireks juhtudel, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise teisele asutusele

Audiitorite hinnangul on rakendusüksuse protseduureeglid ja juhendid tulemusraamistiku väljundnäitajate usaldusväarsuse tagamiseks olulises osas aja- ja asjakohased.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 3 – Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhise andmiseks

Audiitorite hinnangul on rakendusüksus toetuse saajaid olulises osas piisavalt teavitanud.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 4 – Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid

Auditi tulemusena tuvastasid audiitorid, et pikaajaliste projektide puhul on rakendusüksuse kontrollitoimingutes puudusi. Audiitoritel tuli auditi käigus pöörduda toetuse saaja poole, et saada selgust, kuidas andmeid kogutakse.

II kategooria - JKS toimib, kuid mõningad parandused on vajalikud

Oluline tähelepanek nr 4.1 – RÜ kontrollitoimingud pikaajaliste projektide väljundnäitajate usaldusväarsuse tagamisel ei ole piisavad ja puudub kontrolljälg.

RÜ ei kontrolli alati kõikide projektide väljundnäitajaid, st puudub ülevaade toetuse saaja andmete kogumisviisist ja kontrolljälg projektide koondandmetest.

EK juhises¹⁹ toodud selgituste järgi tuleb juhtimiskontrollidega muuhulgas kanda hoolt selle eest, et toetuse saaja teatatud näitajate ja sihtväärtustega seotud andmed – olgu tegemist koond- või mikroandmetega – on õigeaegsed, täielikud ja usaldusväärsed. Kontrollide käigus tuleks kontrollida andmete kogumist, säilitamist ja kvaliteeti käsitlevaid põhinõudeid.

¹⁹ Euroopa Komisjoni juhised „Juhised liikmesriikidele juhtimiskontrollide kohta (programmitöö periood 2014–2020)“, EGESIF_14-0012_02 final, 17/09/2015. Peatükk 2.1.1 Näitajad.

Samuti peab kontrollijalg võimaldama tegevuse väljundnäitajatega seotud andmete sobitamist programmi lõppeesmärkide ning teatatud andmete ja tulemuselga²⁰.

Vastavalt KAMIN-a²¹ peatükile 8 hinnatakse projektile seatud eesmärkide saavutamise ja tegevuste elluviimise tulemuslikkust minimaalselt ühel korral projekti lõpparuande ja viimase maksetaotluse menetlemise raames. Samas kui projekti abikõlblikkuse periood on pikem kui 15 kuud soovib KAMIN teha seda rohkem kui üks kord²².

RÜ seirejuhendi²³ järgi kontrollib koordinaator seirearuannet vastavalt DHS-is²⁴ olevale kontroll-lehele, mis sisaldab indikaatorite osas üht küsimust „Kas planeeritud indikaatorid on saavutatud ja eesmärgid on täidetud“, lisatud on märged: „kontrollida vaid lõpparuande puhul“.

Auditi toimingute käigus selgus, et meetme tegevusete 1.2.1²⁵, 1.2.2, 2.6.2, 2.6.5, 2.7.1 ja 2.7.3 (kõikide nimetatud projektide abikõlblikkuse periood on pikem kui 15 kuud) osas ei ole RÜ kontrollinud, kuidas toetuse saaja seirearuandesse andmed kogus ning RÜ-l puudub kontrollijalg projektide seirearuannetes olevatest koondandmete kokkusaamisest ja seeläbi ka andmete kontrollimisest.

Risk:

Kui RÜ ei kontrolli sisuliselt toetuse saaja esitatud väljundnäitajate asjakohasust ja täpsust, on oht, et tegemist ei ole usaldusväärsete andmetega ja seirearuandes toodud näitajate koguarv on vale.

Soovitus:

Soovitame RÜ-l täiendada RÜ seirejuhendit sh kontroll-lehte, lisades küsimuse, millega antaks hinnang seirearuannetes esitatavate väljundnäitajate usaldusväarsusele.

Lisaks soovitame projektide osas, kus abikõlblikkuse periood on pikem kui 15 kuud teostada vahearuanetes esitatud väljundnäitajate andmetele põhjalikum kontroll, saamaks kindlustunne, et esitatud andmed on asjakohased, täielikud ja usaldusväärsed. Samuti soovitame RÜ-l koondada ka endale kontrollijalg andmete kokkusaamisest (nt aasta lõpu seisuga).

Auditeeritava kommentaar:

Rakendusüksuses on KAMIN-a alusel kinnitatud toetuse aruannete ja maksetaotluste menetlemise ning toetuse kasutamise järelevalve korrad. Toetuse saaja tegevuste üle teostatakse kontrolli peamiselt maksetaotluste menetlemise ja järelevalve tegevuste raames, näiteks kuludokumendi kontrollil vaadatakse üle tegevuse dokumentatsiooni sh osalejate nimekirjad, kohapealse kontrolli raames vaadatakse üle toetuse saaja kasutatavad andmete kogumise süsteemid, originaaldokumendid või külastatakse tegevusi ja fikseeritakse asjaolud jne. Projekti aruande menetlemisel üksikute algandmete osas kontrolli üldjuhul ei teostata, st algdokumente (nimekirjad jmt) aruande juurde ei esitata. Juhul, kui aruande menetluse jooksul tekib küsimusi näitajate osas, on rakendusüksusel võimalik küsida täpsustavat infot või andmeid.

Rakendusüksus on järginud tähelepanekus toodud KAMIN-a ptk 8 toodud nõuet, mis näeb ette, et projektile seatud eesmärkide saavutamise ja tegevuste elluviimise tulemuslikkust hinnatakse minimaalselt ühel korral projekti lõpparuande ja viimase maksetaotluse menetlemise raames ning soovib üle 15 kuu pikkuste projektide puhul teha seda rohkem kui üks kord. Rakendusasutustega koostöös esitatakse TART aruandeid vähemalt kord kalendriaastas

²⁰ Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 480/2014 artikli 25 lõike 1 punkt i).

²¹ Korraldusasutuse miinimumnõuded taotluste menetlemise, toetuse väljamaksmise ja elluviimise kontrollimisele.

²² KAMIN ptk 8: /.../Soovitav on hinnata projekti edenemist ja projekti eesmärkide saavutamist ja näitajate sihttasemete täitmist või nende täitmise poole liikumist **rohkem kui üks kord** juhul, kui **projekti abikõlblikkuse periood on pikem kui 15 kuud**. Seda saab teha TS poolt esitatava vahearuande raames, mis ei pea olema sama põhjalik kui lõpparuanne. /.../

²³ SA Innove Struktuurivahendite rakendamise seotud seirearuannete menetlemise ja ESF osalejate andmekorje töökorra punkt 5.1.2.

²⁴ SA Innove dokumendihaldussüsteem.

²⁵ Projekt, kus toetuse saajaks SA Innove.

ning näitajate saavutustasemetel erinevate tegevuskavas planeeritud esitatakse selgitus, täiendavalt kirjeldatakse vajadusel probleeme ja abinõusid.

Paljude tegevuste sh pikaajaliste projektide/TARTide puhul kohaldub ka ESF andmekorje nõue, millega tagatakse täiendavalt väljundnäitajate usaldusvärsus.

Rakendusüksus kavandab järgmise projekti aruande esitamisel küsida TARTidelt näitajate täpsustuse väljale kirjelduse, millel baseeruvad väljundnäitajate raporteeritud sihttasemed, et säilitada täiendav kontroll-jälg näitajate kogumise meetodika kirjeldusest. Edaspidi on toetuse andmise tingimuste määramise või käskkirja seletuskirjas mõistlik juba näitaja kavandamisel kirjeldada ka näitajate koondamise ja esitamise allikaid ja meetodikat.

Kuna auditi tegevuste käigus tegelikke mittevastavusi ei leitud, palub rakendusüksus kaaluda tähelepaneku olulisust.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

Tiina Sams, 31.01.2020

Audiitorite täiendav kommentaar:

Audiitorid jäävad tähelepanekus toodud seiskoha ja olulisuse juurde. Lisame, et tähelepanekus nimetatud meetmete 1.2.1, 1.2.2, 2.6.2, 2.6.5, 2.7.1 ja 2.7.3 (edaspidi projektid) osas ei ole RÜ näinud vajadust või on tal puudunud võimalus seirearuannetes toodud koondnumbreid kontrollida, mistõttu tuli audiitoritel pöörduda auditi käigus projektide toetuse saajate poole, saamaks kindluse, et seirearuannetes esitatud numbrid on olulises osas õiged ja usaldusväärsed.

Audiitorite hinnangul ei sisalda RÜ maksetaotluse kontroll-leht²⁶ ja kohapealse kontrolliakti vorm²⁷ küsimust näitajate usaldusvärsuse ja õigsuse kontrollimise kohta. Osade auditi käigus testitud projektide kohapealse kontrolli aktid kirjeldavad küll toetuse saaja ja RÜ vahelist suhtlust indikaatorite teemal, kuid puudub tõendus, et kohapealse kontrolli käigus on RÜ hinnanud toetuse saajate kasutatavat andmete kogumise süsteemi või teostanud muid kontrolle seirearuandes esitatud näitajate sh koondnumbrite osas.

Audiitorid nõustuvad RÜ-ga, et TART-ide seletuskirjades tuleks edaspidi kirjeldada väljundnäitaja koondamise ja esitamise allikad ja meetodika. Käesoleva auditi käigus oleme teinud ka KA-l soovitusel, täiendada näitajate lugemise meetodikat ja KAMIN-a peatükki 8²⁸, lisades nõude, et projekti aruannete kontrollimisel tuleb anda hinnang toetuse saaja esitatud väljundnäitaja usaldusvärsusele, sh kas näitaja arvestus on kooskõlas näitaja meetodikas tooduga.

Põhinõue 5 – Piisav kontrolljälg

Auditi tulemusena tuvastasid audiitorid, et pikaajaliste projektide puhul ei ole rakendusüksuses piisav kontroll-jälg olulises osas tagatud. Vaata tähelepanek nr 4.1.

II kategooria - JKS toimib, kuid mõningad parandused on vajalikud

Põhinõue 6 – Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks

Audiitorite hinnangul on piisavad väljundnäitajate seire ja aruandluse elektroonilised infosüsteemid olulises osas olemas ning sisaldavad asjakohaseid andmeid.

I kategooria – JKS toimib hästi

²⁶ Struktuuritoetuse maksete menetlemise kord (TK28, kehtiv alates 16.04.2018).

²⁷ Toetuse kasutamise järelevalve töökord (TK29, kehtiv alates 16.04.2018).

²⁸ Projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamise kontroll.

Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus

Auditi ulatuses olevad väljundnäitajad:

- ressursi- ja energiasäästuks toetust saanud ettevõtete arv (meetme tegevus 4.3.1);
- renoveeritud või uus soojuse tootmise võimsus kaugküttes (MW) (meetme tegevus 6.2.1);
- täiendav elanikkond, kellele on suunatud tõhusama reoveepuhastuse teenus (meetme tegevus 7.1.1);
- seisundi parandamiseks toetust saanud elupaikade pindala (meetme tegevus 8.1.1);
- soetatud, rajatud ja rekonstrueeritud objektide arv seoses kaitstavate liikide või elupaikadega (meetme tegevused 8.1.2, 8.1.4, 8.1.5, 8.1.7²⁹).

Auditi hinnang põhineb ülaltoodud näitajate saavutusmäära (tulemusraamistiku tabel seisuga 31.12.2018) usaldusväärsuse testimisel.

Põhinõue 1 – Ülesannete piisav lahusus ning piisavad süsteemid aruandluseks ja seireks juhtudel, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise teisele asutusele

Auditorite hinnangul on rakendusüksuse protseduureeglid ja juhendid tulemusraamistiku väljundnäitajate usaldusväärsuse tagamiseks olulises osas aja- ja asjakohased.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 3 – Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhise andmiseks

Auditi tulemusena tuvastati, et selged ja üheselt mõistetavad juhised väljundnäitaja kogumiseks on RA ja RÜ poolt välja töötamata. Antud puuduse mõjul vähenes tulemusraamistiku väljundnäitaja „täiendav elanikkond, kellele on suunatud tõhusama reoveepuhastuse teenus“ saavutusmäär, kuid vaatamata sellele täideti tulemusraamistiku sihtmäär 180,74%.

II kategooria - JKS toimib, kuid mõningad parandused on vajalikud

Oluline tähelepanek nr 3.1 – Puuduvad selged ja üheselt mõistetavad juhised väljundnäitaja kogumiseks

RÜ ja RA poolt antud juhised meetme 7.1.1 väljundnäitaja kogumiseks ei ole kooskõlas Euroopa Komisjoni metoodikaga, mistõttu on toetuse saajale näitaja arvestamine olnud ebaseelge.

Meetme tegevuse 7.1.1³⁰ väljundnäitaja on „Täiendav elanikkond, kellele on suunatud tõhusama reoveepuhastuse teenus“. KA koostatud näitajate metoodikal³¹ kohaselt tuleb Euroopa Komisjoni juhendi järgi näitajasse lugeda inimeste arv, kelle reovesi juhitakse reoveepuhastusjaama ja kellel varem puudus ühendus vastava reovee ärajuhtimissüsteemiga või oli reovee ärajuhtimine allapoole standardeid. Arvesse tuleb võtta need inimesed, kellel on päriselt ühendus olemas, mitte need, kellele on loodud võimalus liituda.

Meetme määruse³² seletuskirja järgi peetakse täiendava elanikkonna all, kellele on suunatud tõhusama reoveepuhastuse teenus, silmas kõiki elanikke, kes on ühiskanalisatsiooniga ühendatud ning kelle reoveepuhastus

²⁹ Auditi käigus hinnati vaid metoodika üldist järgimist ning tulemusraamistiku tabelis oleva saavutusmäära vastavust SFCS-i väljavõttega. Projektide testimist läbi ei viidud.

³⁰ Meetme tegevus 7.1.1 „Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide, sh joogiveepuhastite ja reoveepuhastite ehitamine ja rekonstrueerimine ühisveevärkides ja reoveekogumisaladel“.

³¹ Kättesaadav Struktuuritoetuste Ekstranetis infomaterjalide all. Link: <https://www.struktuurifondid.ee/et/ekstraneti-infomaterjalid?rakendusperiood=253&lisatud%5Bvalue%5D%5Byear%5D=&marksona=&=Rakenda>.

³² Keskkonnaministri määrus nr 59 „Toetuse andmise tingimused meetmes „Veemajandustaristu arendamine“ avatud taotlemise korral“.

projekti tulemusena paraneb (nt reoveepuhasti rekonstrueerimise, ühiskanalisatsiooni torustike rekonstrueerimise või nende väljaehitamise abil). Samuti võetakse arvesse elanikud, kelle reoveepuhastus projekti tulemusena paraneb, kuna neil avaneb võimalus ühiskanalisatsiooniga liitumiseks.

KIK lubas algselt väljundnäitajas kajastada vaid reoveepuhastusteenusega täiendavate liitujate inimeste arvu ehk nii neid täiendavaid inimesi, kes projekti tegevuste elluviimise tulemusel liitusid kui ka neid, kes olid saanud liitumivõimaluse, kuid reaalselt liitunud veel ei olnud. 01.02.2018. a saatis Keskkonnaministeerium (edaspidi RA) KIK-ile teavituskirja, mis selgitas: „/.../ Kehtiva praktika kohaselt arvestatakse rakenduskava meetme väljundnäitajatesse vaid sellised projektid, kus elaniku veevarustus või reoveepuhastus paraneb tänu projektiga loodud võimalusele ühisveevarustuse või –kanalisatsiooniga liituda. Antud põhimõte ei ole aga kooskõlas Ühtekuuluvusfondide rakenduskava sõnatusega, mille kohaselt tuleb arvesse võtta kõik täiendavad elanikud, kelle veevarustus või reoveepuhastus on paranenud. Täiendavaks elanikuks, kellele on suunatud tõhusam reoveepuhastuse teenus ei saa lugeda ainult täiendavaid liitujaid, vaid tuleb lugeda kõik need elanikud, kelle reovesi puhastatakse projekti järel nõuetekohaselt reoveepuhastis, mis projekti eel oli täielikult amortiseerunud ja vajas seetõttu täismahus rekonstrueerimist. /.../”

Auditi käigus selgus, et peale RA teadet on KIK teavitanud toetuse saajaid vastavast asjaolust ning väljundnäitajasse on lisatud ka need elanikud, kelle reovesi puhastatakse projekti järel nõuetekohaselt reoveepuhastis, mis projekti eel oli täielikult amortiseerunud ja vajas seetõttu täismahus rekonstrueerimist. Seega sisaldas väljundnäitaja peale korrigeerimisi juba liitunud inimesi, kes varasemalt omasid liitumist, projekti tulemusel liitunud kui ka neid, kellele loodi võimalus reoveepuhastusteenusega liitumiseks, kuid kes seisuga 31.12.2018. a veel liitunud ei olnud.

Audiitorite hinnangul oli selline väljundnäitaja lugemine vastuolus KA näitajate metoodikas viidatud Euroopa Komisjoni juhendis tooduga, mille järgi tuleb arvesse võtta inimesed, kellel projekti tulemusena on ühendus olemas. Arvestusest tuleks välja jätta need isikud, kellele loodi võimalus reoveepuhastusteenusega liitumiseks, kuid kes seda seisuga 31.12.2018. a veel teinud ei olnud. KIK on auditi ajal selgitanud, et nad rahastavad veeprojekte tingimusel, et projekti lõppemisest 5 aasta jooksul peavad elanikud süsteemiga liituma ning seda on elanikud oma allkirjaga kinnitanud (kinnitused on lisatud taotlusele). RA nõustus KIK-i selgitusega. Samas lähtudes Euroopa Komisjoni juhistest³³ leiavad audiitorid, et seisuga 31.12.2018. a ei saa liitumisevõimalusega inimesi veel näitaja hulka lugeda, kuna selleks ajaks ei olnud reaalne liitumine veel toimunud ning nende reovesi ei ole veel puhastatud.

Toetuse saajad kajastasid vahe- ja lõpparuannetes väljundnäitajate hulgas nii neid inimesi, kellele oli loodud võimalus reoveepuhastusteenusega liitumiseks kui ka juba reaalselt liitunud inimesi. RÜ on sellisel kujul aruanded kinnitanud, mistõttu ei ole seisuga 31.12.2018. a toetuse saajad väljundnäitajat korrektselt kajastanud.

Auditi tulemusel paluti KIK-il üle vaadata kõik meetme tegevuse 7.1.1 väljundnäitajad. Olukorras, kus kõigi näitajate üle vaatamine osutus aja- ja ressursimahukaks korrigeeris KA tulemusraamistikus esitatavat väljundnäitajat kajastades selles vaid kindlalt teadaolevaid reoveepuhastusteenusega liitunud inimesi (saavutusmäär vähenes 1748 inimese võrra ehk 29,6% esialgselt saavutusmäärast).

Risk:

RÜ ja RA ebaselgete juhiste andmisega kaasnenud risk, et näitajat arvestatakse valedel alustel ning seetõttu ei ole näitaja väärtus usaldusväärne, on realiseerunud. Auditi käigus korrigeeris KA näitaja saavutustaset (seisuga 31.12.18). Edaspidiste seirearuannete esitamisel on risk jätkuvalt olemas.

³³ Euroopa Komisjoni juhised: „Guidance Document on Monitoring and Evaluation – European Regional Development Fund and Cohesion Fund”, March 2014 (Revision 2018). Lisa 1 p 19. Link: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_monitoring_evaluation_en.pdf

Soovitus RÜ-le:

Soovitame RÜ-l auditi käigus alustatud meetme tegevuse 7.1.1 väljundnäitajate ülevaatamine lõpule viia. Lisaks soovitame teavitada toetuse saajaid asjakohastest väljundnäitaja arvestamise alustest, millega väldime edaspidi tähelepanekus toodud olukorda.

Auditeeritava kommentaar:

KIK on toetuse saajaid teavitanud ja palunud EK juhendi järgsest projekti tulemusnäitajate täitmisest teada anda igal aastal hiljemalt 10. jaanuariks eelmise aasta lõpu seisuga 5 aasta jooksul peale projekti lõppemisest.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

Tiiu Noormaa, veemajanduse valdkonnajuht, projektide tulemusnäitajate saavutusmäära ajakohastamine SFOS-is igal aastal hiljemalt 31. jaanuariks.

Soovitus RA-le:

Soovitame RA-l anda selged ja üheselt mõistetavad juhised reoveepuhastusteenusega liitunud arvestamiseks.

RA kommentaar:

Keskonnaministeerium on asunud näitajate lugemise meetodikaid üle vaatama ning anname hiljemalt 01. novembriks 2019. a RÜ-le selged juhised (meetodika), mida projektide tulemusnäitajate arvestamisel tuleb aluseks võtta. Jooksvalt nõustab KeM RÜ-d tekkivate ebakõlade korral.

Oleme 13.08.2019 juba andnud KIK-ile/RÜ-le teada, et meetme tegevuse 4.3.1 väljundnäitaja „Energia- ja ressursisäästuks toetust saanud ettevõtete arv“ arvestamisel tuleb KIK-il lugeda edaspidi väljundnäitaja hulka ainult neid projekte, mis on lõpetatud. Meetme tegevuse 8.1.2 loomühikute arvestamise osas toimub arutelu 16. septembril 2019.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

Eerika Purgel, peaspetsialist eelarve ja strateegia osakond, Keskonnaministeerium on asunud näitajate lugemise meetodikaid üle vaatama ning anname hiljemalt 01. novembriks 2019 RÜ-le selged juhised (meetodika), mida projektide tulemusnäitajate arvestamisel tuleb aluseks võtta.

Audiitorite täiendav kommentaar RA-le:

Juhime tähelepanu, et RA väljatöötatav näitaja lugemise meetodika peab EK ühiste näitajate korral olema kooskõlas EK juhendis tooduga.

Põhinõue 4 – Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid

Auditi tulemusena tuvastasid audiitorid testitud väljundnäitajate saavutusmääras eksimusi, mis auditi käigus korrigeeriti. Tegemist oli RÜ kontrollitoimingute ebapiisavusega olukordades, kus näitaja lugemise meetodikat oli aja jooksul muudetud või täiendatud.

II kategooria - JKS toimib, kuid mõningad parandused on vajalikud

Oluline tähelepanek nr 4.1 – RÜ kontrollitoimingutes on puudused

RÜ meetmeülese väljundnäitaja kontroll ei ole piisavalt põhjalik olukordades, kus näitaja meetodikat on muudetud või täiendatud.

EK juhises³⁴ toodud selgituste järgi tuleb juhtimiskontrollidega muuhulgas kanda hoolt selle eest, et toetuse saaja teatatud näitajate ja sihtväärtustega seotud andmed on usaldusväärsed ning kontrollide käigus tuleks kontrollida andmete kvaliteeti käsitlevaid põhinõudeid.

Vastavalt KAMIN-a³⁵ peatükile 8 tuleb projekti aruannete kontrollimisel kasutada kontroll-lehte, kus tuleb muuhulgas kajastada projekti näitajate sihttasemete täitmine. Kontrollitakse, kas kõik projektile määratud indikaatorite sihttasemed on välja toodud ja kas saavutatud on kokkulepitud tulemused või liigutakse kokkulepitud tulemuste saavutamise poole (vahearuarande puhul). KIK-i tööprotseduurid sisaldavad KAMIN-a nõudeid³⁶.

Auditi käigus selgus, et vaatamata RÜ kontrolliprotseduuri olemasolule, ei olnud meetmeülese väljundnäitaja arvestamise õigsuse kontroll piisavalt põhjalik. Väljundnäitaja saavutusmäär sisaldas ühikuid, mida sinna ei oleks saanud lugeda. Eelkõige puudub see nende meetme tegevuste näitajaid, kus on näitaja lugemise meetodikat muudetud või täiendatud. Auditi käigus tuvastati selline olukord kahe meetme tegevuse osas:

1. Meetme tegevuse 4.3.1³⁷ väljundnäitaja „Energia- ja ressursisäästuku toetust saanud ettevõtete arv“ hulka loeti esialgu ettevõtteid, millega seotud projekt oli lõppenud.

Alates 2018. a laiendas EK näitajate raporteerimise võimalust ning selle tulemusel sai väljundnäitaja hulka arvestada ka selliseid toetust saanud ettevõtteid, mille projekt ei ole lõppenud. KA on näitaja meetodikas³⁸ selgitanud, et näitajat loetakse vahe- või lõpparuannete alusel, st projekt ei pea olema lõppenud, põhiseade on valmis/ tarnitud/ kasutusel. Auditi ajal täpsustas RA, et põhiseade on ressursisäästuprojektiga ressursisäästu avaldav põhiline osa, mis moodustab rahaliselt olulise osa projektist.

Seisuga 31.12.2018. a esitas toetuse saaja, AS Kiirkandur, projekti vahearuarande, milles märkis meetme ülese väljundnäitaja väärtuseks 1 ning lisas selgituse, et ekskavaator ja pesuliin (pesusõel + tsüklon) on tarnitud. AS Kiirkandur pidi projekti elluviimise käigus soetama järgmised seadmed: sorteeri, lõugpurusti, rootorpurusti, pesuseade (koosneb kahest osast pesusõel + tsüklon), ekskavaatori ja laaduri. Ressursiauditi aruarande järgi annab kogu soetatav tootmisliin 52% ressursisäästu.

KIK on AS Kiirkanduri esitatud vahearuarande kontrollimise kohta täitnud kontroll-lehe, milles on küsimusele „Kas projektile määratud näitajate sihttasemed on välja toodud ja kas saavutatud on kokku lepitud tulemused või liigutakse kokkulepitud tulemuste poole?“ vastanud jaatavalt. Auditi ajal antud esialgse selgituse järgi lähtus KIK 30.01.2019. a teostatud paikvaatluse andmetest.

Auditi käigus selgus, et AS Kiirkandurile oli seisuga 31.12.2018. a tarnitud vaid kaks seadet – tsüklon ja ekskavaator, mis moodustasid projekti kogu abikõlblikust maksumusest vaid 21%. Seega ei olnud täidetud näitaja lugemiseks antud tingimused - tarnitud oli vaid kaks seadet seitsmest ning need moodustasid vaid 21% projekti abikõlblikust maksumusest. Audiitorid on auditi ajal küsinud AS Kiirkanduri projekti osas ka EK hinnangut, kes samuti leidis tuginedes eelnevalt väljatoodud asjaoludele, et selle projekti puhul ei saa lugeda projekti tegevusi olulises osas elluviiduks. Seetõttu ei saa AS Kiirkandurit lugeda näitaja hulka. Eelnevast tulenevalt muutus esialgne näitaja väärtus (12) ühe võrra väiksemaks (11).

³⁴ Euroopa Komisjoni juhis „Juhised liikmesriikidele juhtimiskontrollide kohta (programmitöö periood 2014–2020)“, EGESIF_14-0012_02 final, 17/09/2015. Peatükk 2.1.1 Näitajad.

³⁵ Korraldusametuse miinimumnõuded taotluste menetlemise, toetuse väljamaksmise ja elluviimise kontrollimisele.

³⁶ KIK on oma tööprotseduuride lisas 25 kehtestanud KAMIN-a nõuetele vastava kontroll-lehe, milles on mh kontrollküsimus: „Kas projektile määratud näitajate sihttasemed on välja toodud ja kas saavutatud on kokku lepitud tulemused või liigutakse kokkulepitud tulemuste poole?“ (küsimus nr 2). Selle kontrollküsimuse juures lahtris „Abiks täitjale“ on selgitus: vahearuarande puhul hinnata, kas liigutakse kokkulepitud tulemuste poole.

³⁷ Meetme tegevus 2014-2020.4.3.1 „Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnoloogiasse; ressursijuhtimissüsteemide ja toetavate IT-rakenduste toetamine“.

³⁸ Kättesaadav Struktuuritoetuste Ekstranetis infomaterjalide all. Link: <https://www.struktuurifondid.ee/et/ekstraneti-infomaterjalid?rakendusperiood=253&lisatud%5Bvalue%5D%5Byear%5D=&marksona=&=Rakenda>.

Kuigi seisuga 31.12.2018. a on näitaja valesti loetud, ei ole programmiperioodi lõpuks selles osas valesti lugemise risk suur, kuna selleks ajaks peavad olema kõik projektid lõppenud, sh ka kõik seadmed valmis/tarnitud/kasutusel.

2. Meetme tegevuse 8.1.2³⁹ väljundnäitaja „Soetavate, rajatavate ja rekonstrueeritavate objektide arv seoses kaitstavate liikide või elupaikadega“ objektideks loetakse mh projektis soetatud loomi.

Alates 24.11.2017. a muutis RA näitaja metoodikat ning objektide arvestamisel tuli uute ja käimasolevate projektide seireandmete kogumisel lähtuda loomade arvu asemel loomühikute arvust. Loomühikute arvestamisel tuli lähtuda keskkonnaministri 01.06.2004. a määruse nr 62⁴⁰ § 5 lõikest 2, mille kohaselt vastab ühele loomühikule üks täiskasvanud veis või hobune; kaks mullikat või sälgu või viis lammast või kitse.

RA koostas ettepanekud selleks hetkeks lõpetatud/rahastatud projektide andmete muutmiseks SFOS-is ning lisas kirjale vastava tabeli. Loomade ümberarvutamisel loomühikuteks lähtus aga RA järgmisest: kui soetatakse või on soetatud nooremaid ja vanemaid kui 24-kuuseid veiseid ja kummagi vanuserühma karja suurus ei ole teada, poolitati jagunemine. Seega lähtuti nende projektide puhul hoopis kolmandast metoodikast. KIK andmeid üle ei kontrollinud, vaid lähtus RA etteantud näitajate väärtustest.

Auditi tulemusel vaatas KIK kõik RA etteantud loomühikud üle ning parandas näitaja andmeid viies need kooskõlla kehtiva metoodikaga. Seetõttu muutus meetme tegevuse 8.1.2 väljundnäitaja (1048,5) kokku 267 ühiku võrra väiksemaks (781,5).

Peale RA tehtud muudatust näitaja metoodikas toetust taotletud projektide osas sellist viga ei tuvastatud, mistõttu saadi auditi käigus kindlustunne, et nende projektide osas sarnast viga ei esine.

Kokkuvõtvalt jõudsid audiitorid järeldusele, et RÜ ei ole peale näitaja metoodika muutmist või täiendamist teostanud piisava põhjalikkusega kontrolli näitajate arvestamise üle, mida muudatus või täiendus mõjutas. Seetõttu ei olnud enne auditi tulemusel RÜ tehtud korrigeerimisi andmed täielikult usaldusväärsed.

Risk:

Toetuse saajate aruannetes esitatud näitajate ebapiisava kontrolliga (eelkõige näitaja metoodika muutumisel või täiendamisel) kaasnenud risk, et näitaja väärtus ei ole usaldusväärne, on realiseerunud. Auditi käigus korrigeeris RÜ väljundnäitajate saavutustaset (seisuga 31.12.18). Edaspidiste seirearuannete esitamisel on risk jätkuvalt olemas.

Soovitus RÜ-le:

Soovitame RÜ-l edaspidi jälgida tähelepanelikumalt näitaja arvestamise metoodikat, sh ka võimalikke muudatusi ning täiendada vahe- ja lõpparuande kontroll-lehel küsimuse „Kas projektile määratud näitajate sihttasemed on välja toodud ja kas saavutatud on kokku lepitud tulemused või liigutakse kokkulepitud tulemuste poole?“ (küsimus nr 2) juures olevat selgitust „Abiks täitjale“ selliselt, et vahe- ja lõpparuannete kontrollimisel antaks mh hinnang projekti näitajate metoodilise arvestamise õigsuse ja usaldusväarsuse kohta.

Auditeeritava kommentaar:

Meetme tegevuse 4.3.1 väljundnäitaja „Energia- ja ressursisäästuks toetust saanud ettevõtete arv“ arvestamisel tekkinud vead olid eelkõige tingitud sellest, et seisuga 31.12.2018 ei olnud KA täpselt ära defineerinud, mida mõeldakse põhiseadme all. Ei olnud selge, kas põhiseadme all mõistetakse seadet, mis annab projektis kõige suurema ressursisäästu või on see seotud ka rahalise mõõtmega. Kuna AS Kiirkanduri projektis oli kõige suuremat ressursisäästu andev seade tarnitud, siis loeti ka väljundnäitaja täidetuks.

Et edaspidi ei tekiks probleeme seirearuannetes toodud väljundnäitajate usaldusväarsusega, siis KIK loeb edaspidi väljundnäitaja hulka ainult neid projekte, mis on lõpetatud ning lähtub vastavast EK poolsest metoodikast.

³⁹ Meetme tegevus 2014-2020.8.1.2 „Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud“.

⁴⁰ Keskkonnaministri 01.06.2004 määrus nr 62 „Loodushoiutoetuse taotlemise, taotluse läbivaatamise ja toetuse maksmise kord, nõuded toetuse maksmiseks, toetuse määrad ning toetuse tagasinõudmise kord“, [RTL 2004. 75. 1228](#).

Meetme tegevuse 8.1.2 puhul on KIK teinud projektide väljundnäitajate arvestuses täpsustuse loomühikute teisendamisel (teisendamise täpsustus on saadetud e-kirjaga KA-le 09.07.2019). KIK soovib meetme tegevuse 8.1.2 puhul võtta loomade arvestuses kasutusele EK poolse meetodika – soetatavaid loomi lugeda tükiarvuna, et näitajate arvestus oleks üheselt mõistetav, lihtne ja läbipaistev.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

Meetme 4.3.1 osas Aire Arike-Trutin, projektikoordinaator, vahearuannetes projektide tulemusnäitajate kontroll ja ajakohastamine SFOS-is igal aastal hiljemalt 31.jaanuariks.

Meetme 8.1.2 osas Helina Puuorg, projektikoordinaator, vahearuannetes projektide tulemusnäitajate kontroll ja ajakohastamine SFOS-is igal aastal hiljemalt 31.jaanuariks.

RA täiendav kommentaar:

Oleme 13.08.2019 juba andnud KIKile/RÜle teada, et meetme tegevuse 4.3.1 väljundnäitaja „Energia- ja ressursisäästuks toetust saanud ettevõtete arv“ arvestamisel tuleb KIK-il lugeda edaspidi väljundnäitaja hulka ainult neid projekte, mis on lõpetatud. Meetme tegevuse 8.1.2 loomühikute arvestamise osas toimub arutelu 16. septembril 2019.

Soovitus KA-le:

Soovitame anda näitajate arvestamiseks selged ja üheselt mõistetavad juhised. Näiteks, meetme tegevuse 4.3.1 puhul on vajalik selgelt ja üheselt mõistetavalt kehtestada tingimused, mis juhul saab ettevõtet väljundnäitaja hulka lugeda kui projekt ei ole veel lõppenud (sh vajadusel läbi põhiseadme definitsiooni täiendamise).

KA (RM RO) kommentaar:

Auditi tähelepanekutele tuginedes täiendab RM RO seire juhendit ning toob selgemini välja, millal EK juhustest lähtudes saab pooleliolevates projektides raporteerida ERF ja ÜF näitajate täitmist, s.h ettevõtete arvestamist näitajate täitmise hulka. Samuti täiendatakse koostöös RA ja RÜ-ga näitaja 4.3.1 meetodikat kirjeldades täpsemalt näitaja raporteerimise põhimõtteid pooleliolevates projektides ning vajadusel täpsustatakse põhiseadme definitsiooni.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

Seire juhendi ja näitajate meetodika tabeli uuendamine: 31.12.2019, Karin Reiska (RM).

Põhinõue 5 – Piisav kontrolljälg

Audiitorite hinnangul on rakendusüksuses piisav kontroll-jälg olulises osas tagatud.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 6 – Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks

Audiitorite hinnangul on piisavad väljundnäitajate seire ja aruandluse elektroonilised infosüsteemid olulises osas olemas ning sisaldavad peale auditi käigus tehtud korrigeerimisi asjakohaseid andmeid.

I kategooria – JKS toimib hästi

Riigi Tugiteenuste Keskus

Auditi ulatuses olevad väljundnäitajad:

- laenu, tagatist ja eksporditehingute kindlustust saanud ettevõtjate arv (meetme tegevus 5.2.1);
- varajase faasi fondifondi struktuuri kaudu riskikapitali kaasanud ettevõtjate arv (meetme tegevus 5.2.2);
- mitterahalist abi saavate ettevõtete arv (meede 5.4⁴¹);
- kogu linnapiirkonna ühistranspordivõrgustikku arendavate ning liikuvust arendavate ja uuenduslike kergliikluse edendamise projektide arv (meetme tegevus 9.1.1).

Auditi hinnang põhineb ülaltoodud näitajate saavutusmäära (tulemusraamistiku tabel seisuga 31.12.2018) usaldusväarsuse testimisel.

Põhinõue 1 – Ülesannete piisav lahusus ning piisavad süsteemid aruandluseks ja seireks juhtudel, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise teisele asutusele

Audiitorite hinnangul on rakendusüksuse protseduurireeglid ja juhendid tulemusraamistiku väljundnäitajate usaldusväarsuse tagamiseks olulises osas aja- ja asjakohased.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 3 – Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhise andmiseks

Audiitorite hinnangul on rakendusüksus toetuse saajaid olulises osas piisavalt teavitanud seireandmete esitamisest.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 4 – Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid

Audiitorite hinnangul on rakendusüksuses piisavad juhtimise kontrollitoimingud olulises osas tagatud.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 5 – Piisav kontrollijalg

Audiitorite hinnangul on rakendusüksuses piisav kontroll-jalg olulises osas tagatud.

I kategooria – JKS toimib hästi

Põhinõue 6 – Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks

Audiitorite hinnangul on piisavad väljundnäitajate seire ja aruandluse elektroonilised infosüsteemid olulises osas olemas ning sisaldavad asjakohaseid andmeid.

I kategooria – JKS toimib hästi

⁴¹ Hinnati piiratud ulatuses: hinnati, kas toetuse saajalt saadud andmed sisalduvad Statistikaametile saadetud tabelis ning kas tegemist on ainult äriühingutega.

Korraldusasutus

Oluline tähelepanek – Senised KA järelevalve toimingud ja juhised väljundnäitajate usaldusväärsuse tagamisel ei ole hoidnud ära oluliste puuduste mitteesinemist seireandmete esitamisel.

KA on vastutav rakendusasetuse ja rakendusüksuse ülesannete täitmise korrektse toimimise eest⁴², mistõttu peab KA oma järelevalvetegevuste raames tegema kindlaks, et delegeeritud ülesanded on täidetud nõuetekohaselt.

KA on välja töötanud seire juhendi⁴³, seirearuande käigus kogutavate näitajate metoodika koondtabeli ja teisi juhiseid⁴⁴. Samuti viib KA läbi seirehommikuid, kuhu on kaasatud mh RA-de ja RÜ-de esindajad. Lisaks on KAMIN-as⁴⁵ kirjeldatud projektide eesmärkide ja tulemuste saavutamise kontrolli ulatus.

Samas vaatamata ülaltoodud KA tegevustele selgus auditi käigus, et:

- RÜ-d on eksinud seire juhendis ja näitaja metoodikas toodud selgituste tõlgendamisel, mistõttu osade tulemusraamistiku väljundnäitajate saavutusmäärad ei kajastanud korrektseid tulemusi. Vt Archimedese tähelepanekuid nr 4.1 ja 4.2 ja KIK-i tähelepanek 3.1.
- RÜ-de kontrollitoimingud ja kontrollijalg ei ole olnud piisav, et tagada väljundnäitajate saavutusmäära usaldusväärsust. Vt Innove tähelepanek 4.1 ja KIK-i tähelepanek 4.1.
- RÜ (EAS) ja KA teadmine, kuidas meetme tegevuse 4.4.1 väljundnäitaja „Abi saavate ettevõtete arv (kokku)“ saavutusmäär seirearuandesse koondub, oli erinev. Auditi käigus jõudsid osapooled ühisele arusaamisele.

Risk:

Juhul kui KA esitatav seirearuanne ei kajasta tegelikku ülevaadet meetmete rakendamisest, esineb oht, et tehtavad järeldused on ekslikud. Lisaks kaasneb ebakvaliteetse seiresüsteemi ja mitteusaldusväärsete andmete esitamisega risk, et EK peatab kõik või osa prioriteetide või rakenduskava tasandil tehtavad vahemaksed.

Soovitus:

Soovitame KA-l täiendada näitaja lugemise metoodikat tuues lisaks kirjeldatud näitajate kogumise põhimõtetele välja selged ja üheselt mõistetavad selgitused, kuidas väljundnäitajat lugeda (vt konkreetseid soovitusi ka RÜ-de tähelepanekute juures). Lisaks soovitame viia KA-l läbi omapoolne väljundnäitajate kogumise keerukuse analüüs/riskide hindamine ning teostada järelevalve toiminguid nende väljundnäitajate usaldusväärsuse tagamisel, st nii väljundnäitaja sisulist testimist saamaks kindlus, et seirearuandesse esitatavad näitajad vastavad KA juhendites ja näitaja metoodikas toodule kui ka RÜ kontrollitoimingute piisavust tagamaks väljundnäitajaga seotud andmete usaldusväärsus.

Samuti soovitame täiendada KAMIN-a peatükki 8⁴⁶, lisades nõue, et projekti aruannete kontrollimisel tuleb anda hinnang toetuse saaja esitatud väljundnäitaja usaldusväärsusele, sh kas näitaja arvestus on kooskõlas näitaja metoodikas tooduga.

RM RO kommentaar:

Auditi tähelepanekutele tuginedes täiendab RM RO seire juhendit ning näitajate metoodika tabelit. Juba täna on RM RO protseduuri ja KA protseduuri täiendatud selliselt, et kõik RA-de ja RÜ-de protseduuride muudatused, mis KA-le

⁴² Vastavalt Ühissätete määruse artikkel 125 lõikele 1.

⁴³ Seire juhend perioodil 2014-2020 struktuuritoetusi rakendavatele asutustele. Peatükk 2.1.2 ERFi prioriteetsetest suundadest 4 ja 5 abi saanud ettevõtete ühiste väljundnäitajate andmete kogumise erisus.

⁴⁴ Kättesaadavad on Struktuuritoetuste Ekstranetis infomaterjalide all. Link: <https://www.struktuurifondid.ee/et/ekstraneti-infomaterjalid?rakendusperiood=253&lisatud%5Bvalue%5D%5Byear%5D=&marksona=&=Rakenda>.

⁴⁵ Korraldusasutuse miinimumnõuded taotluste menetlemise, toetuse väljamaksmise ja elluviimise kontrollimisele (kinnitatud 16.01.18). Peatükk 8, rahastamisvahendi osas ptk 7.3.

⁴⁶ Projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamise kontroll.

kooskõlastamiseks esitatakse, käivad läbi ka RM RO-st juhul, kui muudatused puudutavad seiret (2019 kevadel lisatud protsess). RM RO vaatab üle kõikide RÜ-de protseduurid näitajate usaldusväarsuse kontrollimisel ja teeb vastavad ettepanekud protseduuride täiendamiseks ning KA KAMIN-a juhendi täpsustamiseks. RM RO hindab näitajate usaldusväarsuse pistelise kontrolli vajalikkust ja põhjalikkust RM RO tasandil (vastutus rakenduskava seire eest) ning vajadusel täiendab oma kontrollipraktikaid. Lisaks teeb RM RO ettepaneku KA-le arendada SFOS-i selliselt, et oleks võimalik näitaja raporteerimise juurde vahe- ja lõpparuande vormil lisada täiendav info iga näitaja (või keerulisemate näitajate) raporteerimise reeglite kohta esimesel võimalusel.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

Seire juhendi ja näitajate meetodika tabeli uuendamine: 31.12.2019, Karin Reiska (RM).

RÜ protseduuride üle vaatamine ja ettepanekute tegemine: 31.03.2020, Karin Reiska (RM).

Päring KA-le SFOSi arendamise võimaluste osas tehtud 14.08.2019, Karin Reiska (RM).

RTK kommentaar:

KA analüüsib juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimist ning võimalusi selle parendamiseks. Võtame auditi tähelepanekud arvesse süsteemi toimimise parendamiseks ning täiendame KAMIN juhendit vastavalt.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja tähtaeg:

KA poolt vastutaja KAMIN uuendamise eest Urmo Merila, 30.06.2020.

LISA 1 – Koondhinnang auditeeritud asutuste JKS-ile

Auditi toimingute tulemusena anti Archimedese, EAS-i, Innove, KIK-i ja RTK tulemusraamistiku väljundnäitajate usaldusväärsuse tagamise JKS-ile järgmised hinnangud:

Põhinõue	Kategooria I	Kategooria II	Kategooria III	Kategooria IV
Põhinõue 1. Piisav kohustuste lahusus ning aruandlus- ja järelevalve süsteem kontrolli teostamiseks delegeeritud funktsioonide täitmise üle	X			
Põhinõue 3. Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhiste andmiseks		X		
Põhinõue 4. Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid		X		
Põhinõue 5. Piisav kontroll-jälg	X			
Põhinõue 6. Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks	X			
Koondhinnang Archimedese JKS-ile		X		

Põhinõue	Kategooria I	Kategooria II	Kategooria III	Kategooria IV
Põhinõue 1. Piisav kohustuste lahusus ning aruandlus- ja järelevalve süsteem kontrolli teostamiseks delegeeritud funktsioonide täitmise üle	X			
Põhinõue 3. Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhiste andmiseks	X			
Põhinõue 4. Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid	X			
Põhinõue 5. Piisav kontroll-jälg	X			
Põhinõue 6. Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks	X			
Koondhinnang EAS-i JKS-ile	X			

Põhinõue	Kategooria I	Kategooria II	Kategooria III	Kategooria IV
Põhinõue 1. Piisav kohustuste lahusus ning aruandlus- ja järelevalve süsteem kontrolli teostamiseks delegeeritud funktsioonide täitmise üle	X			
Põhinõue 3. Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhiste andmiseks	X			
Põhinõue 4. Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid		X		
Põhinõue 5. Piisav kontroll-jälg		X		
Põhinõue 6. Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks	X			
Koondhinnang Innove JKS-ile		X		

Põhinõue	Kategooria I	Kategooria II	Kategooria III	Kategooria IV
Põhinõue 1. Piisav kohustuste lahusus ning aruandlus- ja järelevalve süsteem kontrolli teostamiseks delegeeritud funktsioonide täitmise üle	X			
Põhinõue 3. Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhiste andmiseks		X		
Põhinõue 4. Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid		X		
Põhinõue 5. Piisav kontroll-jälg	X			
Põhinõue 6. Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks	X			
Koondhinnang KIK-i JKS-ile		X		

Põhinõue	Kategooria I	Kategooria II	Kategooria III	Kategooria IV
Põhinõue 1. Piisav kohustuste lahusus ning aruandlus- ja järelevalve süsteem kontrolli teostamiseks delegeeritud funktsioonide täitmise üle	X			
Põhinõue 3. Asjakohane info ja strateegia toetuse saajatele juhiste andmiseks	X			
Põhinõue 4. Piisavad ja asjakohased juhtkonna kontrollid	X			
Põhinõue 5. Piisav kontroll-jälg	X			
Põhinõue 6. Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks	X			
Koondhinnang RTK JKS-ile	X			